

संपादकीय....

बीएसएनएल ला अच्छे दिन

खासगी मोबाईल कंपन्याचे दिवसेंदिवस वाढत असलेले दर, भारत संचार निगम लिमिटेड अर्थात बीएसएनएल चे ४जी मध्ये होत असलेले अपग्रेडेशन, जिल्हांच्या कानाकोप-यात मिळत असलेले सहज नेटवर्क त्यामुळे बीएसएनएल चे ग्राहक वाढत असल्याचे चित्र आहे. गेल्या तीन महिन्यात तब्बल एक लाखापेक्षा अधिक ग्राहकांनी बीएसएनएल चे सीमकार्ड घेतले आहे.

स्वदेशी ४जी नेटवर्क विस्तारासह आत्मनिर्भर भारत उपक्रमात बीएसएनएल आघाडीवर आहे. भारत संचार निगम लिमिटेड (BSNL) आत्मनिर्भर उपक्रमांतर्गत संपूर्ण भारतामध्ये स्वदेशी ४जी नेटवर्क जाळे विस्तारले आहे. बीएसएनएल विद्यमान २जी-३जी पायाभूत सुविधांना ४जी वर श्रेणी सुधारित करत आहे. त्यामुळे बीएसएनएल च्या मोबाईल ग्राहक संख्येत पुणे जिल्ह्यात तीन महिन्यात एक लाखांहून अधिक मोबाईल सिमच्या ग्राहकसंख्येमध्ये लक्षणीय वाढ झाली आहे. तर पुण्यात एकूण बीएसएनएल च्या मोबाईल ग्राहक संख्या चार लाख २१ हजार पर्यंत पोहचली असल्याचे बीएसएनएल कडून सांगण्यात आले.

बीएसएनएल च्या पुणे शहर व पिंपरी चिंचवड व पुणे जिल्ह्यातील बिझनेस एरिया (बीए) गेल्या तीन महिन्यात १ लाखांहून अधिक मोबाईल सिमची विक्री झाली आहे. त्यामुळे पुण्यातील एकूण BSNL मोबाईल ग्राहक आजपर्यंत ४ लाख २१ हजार वरपोहोचले आहेत. आत्मनिर्भर भारत उपक्रमांतर्गत स्वदेशी ४जी नेटवर्कचा विस्तार व पुण्यातील २जी-३जी ते ४जी पायाभूत सुविधांचे अपग्रेडेशन त्यामुळे बीएसएनएल ला अच्छे दिन आले आहेत. शहर असो वा जिल्ह्यातील कानाकोप-यात बीएसएनएल चे सहज नेटवर्क मिळते. अनेक खासगी मोबाईल कंपन्याचे वाढलेले दर सर्व सामान्यांच्या आवाक्या बाहेर जात आहे. त्यामुळे सहाजिकच ग्राहक बीएसएनएल कडे वळत आहे. स्वदेशी ४जी नेटवर्क विस्तारामुळे ग्राहक वाढत आहेत.

बीएसएनएल च्या पुणे व पिंपरी-चिंचवड महापालिकेसह पुणे जिल्ह्यातील बीझनेस एरिया मध्ये गेल्या तीन महिन्यात एक लाखांहून अधिक मोबाईल ग्राहक संख्या झाली आहे. स्वदेशी ४जी नेटवर्क विस्ताराचा सकारात्मक परिणाम झाला आहे.

बीएसएनएल च्या इमारती भाडेतत्वावर

पुणे जिल्ह्यात अनेक ठिकाणी बीएसएनएल च्या इमारती आहेत. यातील अनेक इमारती शहराच्या मध्यवर्ती व मोक्याच्या ठिकाणी आहेत. त्यामुळे या इमारती मधील जागा केंद्र व राज्य सरकारच्या अंतर्गत येणा-या इंडियन ऑईल आदी तेल कंपन्यांना भाडे तत्वावर दिले आहेत. पुणे शहर व पिंपरी चिंचवड महापालिका क्षेत्रात २० ठिकाणी आणि ग्रामीण भागात १८ ठिकाणी भाड्याने देणार आहेत. त्यामुळे त्यातून काही लाख रूपये बीएसएनएल ला मिळणार आहे.

गेल्या दोन दशका पूर्वी बीएसएनएल साठी वॉटिंग लिस्ट १९९९ पूर्वी लँड लाईन फोन घेण्यासाठी मोठी वॉटिंग लिस्ट होती. लँड लाईन घेण्यासाठी सहा महिने ते वर्ष लागत होते. त्याकाळी पुणे शहरातील अनेक तरुण विदेशात असल्यामुळे पुणे शहरात सर्वाधिक बीएसएनएल ची ग्राहक संख्या होती. सुस्पष्ट आवाज व विना अडथळा लँड लाईनवर संवाद होत असल्यामुळे अनेकांचा बीएसएनएल वर विश्वास होता.

बीएसएनएलने मागील काही महिन्यांत ग्राहक सेवेच्या क्षेत्रात मोठी सुधारणा केली आहे. जुन्या प्रतिमेला छेद देत त्यांनी ग्राहक सेवा केंद्रांचे आधुनिकीकरण केले असून, डिजिटल पेमेंट सुविधा, ऑनलाइन रिचार्ज आणि तत्काळ सिम बदल यांसारख्या सेवा अधिक सुलभ केल्या आहेत. ग्रामीण भागातही मोबाईल सेवा केंद्रे उघडून बीएसएनएलने सेवा शेट ग्राहकांच्या दारात पोहोचवली आहे. यामुळे आधीपेक्षा जास्त वेगाने ग्राहकांचा विश्वास परत मिळवण्यात कंपनीला यश मिळत आहे.

दरम्यान खासगी मोबाईल कंपन्यांनी डेटा व कॉल दरात केलेल्या मोठ्या वाढीमुळे ग्राहक त्रस्त झाले आहेत. अशा परिस्थितीत बीएसएनएलची परवडणारी सेवा ही सामान्य जनतेसाठी दिलासा ठरत आहे. कमी दरातील प्लॅनमुळे विशेषतः विद्यार्थी, ज्येष्ठ नागरिक आणि ग्रामीण भागातील ग्राहक बीएसएनएलकडे आकर्षित होत आहेत. यामुळे बाजारपेठेत पुन्हा एकदा शासकीय दूरसंचार कंपनीला स्पर्धेत उभे राहण्याची संधी मिळाली आहे. यापुढेही बीएसएनएल मोठे पाऊल उचलण्याच्या तयारीत आहे.

४जी सेवेनंतर आता ५जी नेटवर्क सुरु करण्याचा कंपनीचा मानस असून, भारत सरकारच्या मदतीने आणि पूर्णतः स्वदेशी तंत्रज्ञानाच्या आधारे २०२५ च्या अखेरीस देशभरात ५जी सेवा कार्यान्वित करण्याचे उद्दिष्ट आहे. यामुळे ग्राहकांना उच्च गतीचे इंटरनेट, उत्तम कॉल क्वालिटी आणि आधुनिक सुविधा अनुभवायला मिळणार आहेत. दीर्घकाळ संघर्ष केल्यानंतर पुन्हा एकदा दमदार पुनरामन करण्याची संधी बीएसएनएलसमोर आली आहे आणि त्यामुळेच 'अच्छे दिन' परत येत असल्याची चिन्हे स्पष्टपणे दिसू लागली आहेत.

झेडएसआय'कडे दोन लाख २२ हजार प्राण्यांचे संकलन

भारतीय प्राणी सर्वेक्षणचे प्राणी विविधता संशोधन व संवर्धन

भारतीय प्राणी सर्वेक्षणाच्या (झेडएसआय) कडे

दोन लाख २२ हजार प्राण्यांच्या संकलनासह संशोधन व संवर्धन केलेले आहे. यामध्ये सस्तन प्राणी, पक्षी, सरपटणारे प्राणी, उभयचर प्राणी, मासे, शंख-शिपली, खेकडे, विंचू, फुलपाखरे, भुंगे, चतुर, झंभान्फत्याय, मुंग्या, मधमाश्यांचा समावेश आहे. गेल्या ६५ वर्षांमध्ये 'झेडएसआय' मध्ये जैव विविधता कायदा, २००२ (सुधारित २०२२) कलम ३८ अंतर्गत राष्ट्रीय राखीवचा एक भाग म्हणून राष्ट्रीय प्राणीसाठा जतन केल्याची माहिती 'झेडएसआय'चे प्रभारी अधिकारी डॉ. वासुदेव त्रिपाठी यांनी पत्रकार परिषदेत दिली. भारत सरकारच्या पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयांतर्गत भारतीय प्राणी सर्वेक्षण ही भारतातील एक अग्रगण्य वैज्ञानिक संस्था आहे. कोलकता येथे १९१६ मध्ये स्थापन झाल्यापासून हे 'झेडएसआय' भारतातील

जीवजंतूचे दस्तऐवजीकरण आणि अभ्यास करत आहे. झेडएसआयचे देशभरात १६ प्रादेशिक केंद्रे आहेत. जी महासागराच्या खोलीपासून ते हिमालयाच्या शिखरांपर्यंत सर्व परिसंस्थांमध्ये कार्यरत आहेत. झेडएसआयच्या पुणे प्रादेशिक केंद्राला ६५ वर्षे झाली आहेत. केंद्राने आता पर्यटन महाराष्ट्र, गोवा, गुजरात, कर्नाटक आणि दादरा आणि नगर हवेली, दमण आणि दीव या केंद्रशासित प्रदेशांमधील वन्यजीवांचे दस्तऐवजीकरण आणि सर्वेक्षण केले आहे. या राज्यातून तीस हजारहून अधिक जीवजंतूचे

दस्तऐवजीकरण करण्यात आल्याचे डॉ. त्रिपाठी यांनी सांगितले. यावेळी डॉ. एस.एम.तळमले, डॉ. अपर्णा कलावडे उपस्थित होते. शंभरहून अधिक प्राण्यांचे 'डीएनए' बारकोडिंग 'झेडएसआय' च्या पुणे येथील पश्चिम प्रादेशिक केंद्रातील शास्त्रज्ञांनी शंभरहून अधिक नवीन प्रजातींचा शोध लावला आहे. यासह पश्चिम घाट दक्षिणेकडील प्रदेशातील शंभरहून अधिक प्राण्यांचे 'डीएनए' बारकोडिंग केले आहे. याचा फायदा महाराष्ट्र पोलीस, वन विभाग, गुन्हे शाखा, केंद्रीय उत्पादन शुल्क, सीमाशुल्क विभाग इत्यादींकडून पडताळणीसाठी जम केलेल्या वन्यजीव सामग्रीसह विविध वन्यजीवनांची ओळख आणि सलग्गार सेवा देखील केंद्र देऊ शकते. केंद्रातील शास्त्रज्ञांनी रात्रीचे प्राणी (विंचू आणि कोळी), मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, नवेगाव राष्ट्रीय उद्यान, पेंच राष्ट्रीय उद्यान, संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान, भीमाशंकर वन्यजीव

अभयारण्य, चंदोली राष्ट्रीय उद्यान, कोयना वन्यजीव अभयारण्य, लोणार वन्यजीव अभयारण्य या ठिकाणी संशोधन करून अनेक पुस्तके, संशोधन लेख प्रकाशित केलेले आहेत. शंभर वर्षातील भारतीय प्राणी सर्वेक्षणाव्दारा प्रकाशित साहित्य (पुस्तके, रेकॉर्ड्स) शरीरपर चळपवळ. पळळ.ळप या संकेतस्थळावरून मोफत पीडीएफ रुपात डाऊनलोड करता येतात. पुण्यात लवकरच वन्यजीव न्यायवैधक प्रयोगशाळा उभारण्यात येणार आहे. याचा प्रस्ताव केंद्र सरकारदे शुकळ, वन्यजीव न्यायवैधक प्रयोगशाळेत वन्यप्राण्यांचे कातडे, त्यांची नखे ओळखता येणार आहे. त्यातील खरे किंवा खोटे हेही सांगता येणार आहे. यासह खवल्या मांजर, विषारी साप, घोरपड, कासव यांचा अहवाल न्यायालयात सादर करता येऊ शकतो. जे आता 'झेडएसआय' च्या कोलकता मुख्यालयात पाठविले जाते. ते आता पुण्यात मिळेल,

त्यामुळे वेळ व पैशाची बचत होऊन न्यायालयीन प्रक्रिया जलद गतीदे होऊ शकते, असे डॉ. एस.एस. तळमले यांनी सांगितले. चौकट बेडूक व खेकड्याची एका नवीन प्रजातीचा शोध झेडएसआय मधील शास्त्रज्ञांनी या वर्षी बरोडंग फ्रॉगची एक नवीन प्रजाती, ईशान्येकडील मेघालयातील बेडूकांची एक नवीन प्रजाती, गोड्या पाण्यातील खेकड्याची एक नवीन प्रजाती बंगरूळू शहरात शोधली आहे. चौकट प्राण्यांच्या ३७५ प्रजातींचे साडेसातशेहून अधिक नमुने पुण्यातील आकुर्डी येथील झेडएसआयच्या केंद्रात जैवविविधता आणि त्याच्या संवर्धनासाठी विविध प्राण्यांच्या सुमारे ३७५ प्रजातींचे ७५० हून अधिक नमुने असलेले संग्रहालय आहे. यासह पाच हजार पुस्तके आणि प्राणीशास्त्राशी संबंधित अनेक नियतकालिके असलेले सुसज्ज ग्रंथालय आहे. याचा फायदा जैवविविधता संशोधनातील विद्यार्थी घेतात.

काळाटोपी, टॅक्सी, वकील

कारागृहातील बंदिवांनांची टोपणनावे

राज्यातील कारागृहातील बंदिवांनांचा मचांडी, काळाटोपी, लालपट्टी, टॅक्सी वकील अशा विशेष टोपणनावे उल्लेख केला जातो. तर कारागृहातील शिपाई, हवालदार, सुभेदार यांच्यासाठी बंदिवांनांकडून 'बाबा' असे संबोधन आदराने वापरले जाते.

मुकतेच कारागृहात केलेल्या विविध प्रकल्पांच्या माहितीचे 'कांफी टॅबल बुक' प्रकाशित केले आहे. या पुस्तकात प्रथमच कारागृहात बंदिवांनांकडून व कर्मचाऱ्यांकडून वापरल्या जाणाऱ्या विशेष टोपणनावांचा उल्लेख प्रसिद्ध केले आहेत. त्यामुळे कारागृहातील गेली पन्नास साठ वर्षांपासून वापरण्यात येणाऱ्या टोपणनावांचा परिचय सर्वसामान्यांना होणार आहे.

न्यायाधीन व दोषीसिद्ध बंदिवांनांना कारागृहामध्ये बंदिस्त ठेवले जाते. संबंधितांसाठी बंदी किंवा बंदिवाण असणारा शब्द वापरण्यात येतो. 'बाबा' कारागृहातील शिपाई, हवालदार, सुभेदार यांच्यासाठी बंदिवांनांकडून 'बाबा' असे संबोधन आदराने वापरले जाते. 'मचांडी' एखादा बंदी सतत भंडण करणारा, कागावा करणारा किंवा प्रशासन विरोधी कृती करणारा असतो. त्याला

'मचांडी' असे बोलण्यात येते. न्यायाधीन बंधासाठी 'हवलादी' हा शब्द वापरण्यात येतो. कारागृहामध्ये बेकायदेशीररीत्या जेवण गरम करणे, गुपचूप जेवण तयार करणाऱ्याला 'हंडी' या नावाने ओळखले जाते.

कारागृहात सतत येणाऱ्या आणि गैरवर्तन करणाऱ्या सराईत बंधाला 'काळाटोपी' म्हणतात. कायदेशीर रखवालीतून पलायन केलेल्या आणि गुन्हा दाखल झालेल्या बंदिवांनाला 'लालपट्टी' बंदी म्हणतात. तर कारागृहात प्रतिबंधित वस्तू बेकायदेशीररीत्या घेऊन येणाऱ्याला व्यक्तीला 'टॅक्सी' असे संबोधले जाते. शरीरामध्ये अवैधरीत्या प्रतिबंधित वस्तू लपवून आणणाऱ्याला 'गोडाऊन' म्हटले जाते. शिक्षाधीन वॉर्ड, वॉचमनच्या गणवेशाचा भाग पट्टा टोपी असते. संबंधित वॉर्डला प्रशासनाकडून पट्टा व टोपी देण्यात येते. त्यासोबत वॉचमनला टोपी दिली जात असल्यामुळे कारागृहात 'पट्टाटोपी' शब्द प्रचलित आहे. तर कारागृहातील इतर बंधांना सल्ला देणाऱ्या आरोपीला 'वकील' असे म्हणतात. कारागृहात एकाच गुन्हातील सहआरोपीस 'नंबरकारी' असे म्हटले जाते.

पश्चिम घाटातील स्थानिक प्रजाती मिस्टर आणि मिसेस घाट कॅबचा शोध

मिस्टर अँड मिसेस घाट कॅब, घाटियाना द्विप्रा हा गोड्या पाण्यातील खेकड्याची एक नवीन प्रजाती आहे जी भारतातील कर्नाटक राज्यातील पश्चिम घाटात अलीकडेच भारतीय प्राणीशास्त्र सर्वेक्षण, पश्चिम प्रादेशिक केंद्र, पुणे, महाराष्ट्र आणि डॉ. समीर कुमार पती यांनी शोधली आहे. त्याची टीम. हा शोध एप्रिल २०२४ मध्ये नौरु या आंतरराष्ट्रीय जर्नलमध्ये वर्गीकरणशी संबंधित लेख प्रकाशित करण्यात आला होता.

प्रजातीचे नाव संस्कृतमधून आले आहे ज्याचा अर्थ 'दोन रूपे असणे' आहे कारण जीवनातील नर आणि मादी खेकड्यांच्या रंगात फरक आहे. सामान्य नाव 'श्री. आणि मिसेस घाट कॅब देखील या वस्तुस्थितीला सूचित करते की प्रजातीच्या नर खेकड्यांना त्यांच्या शरीराचा रंग भांगळ्या-तपकिरी रंगाच्या मादीच्या तुलनेत गुलाबी रंगाचा असतो. खेकड्यांच्या थेट रंगामुळे घटियानाची प्रजाती ओळखण्यात मदत होऊ शकते, परंतु ती मुख्य पात्र मानली जाऊ नये, असे डॉ. समीर कुमार पती म्हणाले. गोड्या पाण्यातील खेकड्यांचा रंग एकाच लिंगानुसार ऋतूनुसार बदलू शकतो, असेही त्यांनी नमूद केले.

मिस्टर अँड मिसेस घाट खेकडा हा पश्चिम घाटातील स्थानिक आहे आणि तो फक्त काली व्याघ्र प्रकल्पातून ओळखला जातो, जो कर्नाटकातील उतारा कन्नड जिल्ह्यातील संरक्षित क्षेत्र आहे. हे खेकडे

उंच डोंगरावरील लॅटराइट पठारावर राहतात. हे लॅटराइट पठार जवळजवळ वनस्पती विरहित आहे परंतु काली व्याघ्र प्रकल्पाच्या धनदाट जंगलाने वेढलेले आहे. घाटियाना द्विप्रा हा एक अर्ध-पृथ्वी खेकडा आहे जो प्रवाहापासून दूर असलेल्या लॅटराइट बोल्टर्सच्या छिद्रांमध्ये आणि खड्डांमध्ये राहतो. घाटियाना द्विप्रा हे दगड आणि लहान लॅटराइट बोल्टर्सच्या खाली देखील दिसू शकतात. नवीन प्रजातीचे खेकडे मुख्यतः पावसाळ्यात (जून ते सप्टेंबर) सक्रिय आढळले. जेव्हा पाऊस क्षणभर थांबतो तेव्हा ते अनेकदा दिवसा दिसतात.

डॉ. पती यांच्या मते, भारत सध्या गोड्या पाण्यातील खेकड्यांच्या १५५ प्रजातींसाठी ओळखला जातो, ज्यात पश्चिम घाटातील ७९ प्रजाती आणि कर्नाटकातील १९ प्रजातींचा समावेश आहे. घाटियाना द्विप्रा ही नवीन प्रजाती आहे, जी घाटियाना कुलातील तेरावी प्रजाती आहे. घटियाना या जातीचा शोधही डॉ. पती यांनी दशकापूर्वी लावला होता. घाटियाना हे नाव पश्चिम घाटाच्या नावावरून ठेवण्यात

आले आहे, जिथे तो स्थानिक आहे. या वंशाचे महाराष्ट्रात ८ प्रजाती, कर्नाटकात ५ प्रजाती आणि गोव्यात २ प्रजाती आहेत. कर्नाटकातील घाटियानाच्या प्रजातींची सामान्य नावे म्हणजे बेसाल्टिक घाट खेकडा, द्विरंगी घाट खेकडा, रक्त-लाल घाट खेकडा, मिस्टर आणि मिसेस घाट खेकडा आणि रॉक्स घाट खेकडा. महाराष्ट्रातील घाटियानाच्या प्रजातींची सामान्य नावे म्हणजे सुंदर घाट खेकडा, बोटाचा घाट खेकडा, गडद जांभळा घाट खेकडा, ड्युरेल घाट खेकडा, जेव्हा पाऊस क्षणभर थांबतो तेव्हा ते अनेकदा दिवसा दिसतात.

डॉ. पती यांनी गोड्या पाण्यातील खेकड्यांचे, विशेषतः घाटियानाच्या प्रजातींचे संरक्षणाचे महत्त्व अधोरेखित केले कारण ते भौगोलिक वितरणात अत्यंत मर्यादित आहेत. उदाहरणार्थ, सध्याची नवीन प्रजाती, घटियाना द्विप्रा फक्त ३ चौरस किलोमीटर क्षेत्रफळावर मर्यादित आहे.

कैद्यांच्या डोळ्यात पाणी

येरवडा येथील पुणे

महानगरपालिकेची नेताजी सुभाषचंद्र बोस विद्यालय ही एके काळी महाराष्ट्रातील सर्वात मोठ्या शाळांपैकी एक शाळा. अनेक उपक्रम या शाळेत राबविले जात. त्यापैकी एक म्हणजे दरवर्षी राष्ट्रीयीर्णमिला शाळेपासून जवळच असलेल्या येरवडा येथील मध्यवर्ती कारागृहाला भेट देऊन तेथील कैद्यांना शाळेतील विद्यार्थिनी राख्या बांधत असत.

येरवडा येथील कारागृह अनेक ऐतिहासिक प्रसंगासाठी प्रसिद्ध आहे. अशा कारागृहात जाण्यासाठी सर्व नियमांची पूर्तता करूनच प्रवेश मिळतो. शाळेचे मुख्याध्यापक व शिक्षक सर्व परवानग्या घेऊन विद्यार्थिनींना राखी बांधण्यासाठी जात असत. अनेक वर्षे हा उपक्रम सुरू होता.

मी जो प्रसंग तुम्हाला सांगणार आहे तो अतिशय हृदय असा आहे. शाळेचे मुख्याध्यापक, शिक्षक विद्यार्थिनींना घेऊन सर्व तपासण्या झाल्यावर कारागृहात गेले. कारागृह

प्रमुखांनी सर्व ओळीत कैद्यांना बसविले. मुलींनी सोबत राख्या आणल्या होत्या त्या त्यांनी कैद्यांना बांधल्या. कैदी माणूसच असतो. जाणतेपणी किंवा अजाणतेपणी छोटा मोठा गुन्हा त्यांच्याकडून होतो. कारागृहात आल्यानंतर त्याला पश्चाताप होत असतो. बाहेरच्या जगाशी त्याचा संपर्क पूर्णपणे तुटतो. घरच्यांची आठवण येते. सण समारंभ साजरे करता येत नाहीत. मुलींनी राखी बांधल्यावर अनेकांना आपल्या बहिणीची आठवण आली. त्यांचे डोळे पाणावले.

कारागृह प्रमुखांनी शिक्षकांना मनोगत मांडण्यासाठी सांगितले. शाळेतील विज्ञान शिक्षक डॉ. दिलीप गरूड उभे राहिले. गरूड सर महाराष्ट्रातील अनेक शाळांत जाऊन मुलांसाठी कथाकथन आजही करीत आहेत. साने गुरुजी कथामालेसाठी त्यांनी अनेक संस्कारकथनात कथा मुलांना सांगितल्या आहेत. ते उभे राहिले आणि त्यांनी कैद्यांशी संवाद साधायला सुरुवात केली. प्रभावी वक्तृत्वाने कैद्यांना आपलेसे केले. व्यंकटेश माडगूळकर यांची झेल्या ही कथा त्यांनी आपल्या ओघवत्या

शैलीत कथन केली. झेल्या तसा शाळेत न येणार उनाड मुलगा; पण शिक्षक त्याच्याशी असे काही नाते तयार करतात की त्याचा कायापालट होतो. शाळेविषयी त्याला गोडी लागते. कधीच शाळेत न येणारा झेल्या नियमित शाळेत येऊ लागतो. तीन महिन्यांनी शिक्षक बदली होऊन दुसरीकडे जायला निघतात त्यावेळी झेल्या धाय मोकलून रडतो व मलाही तुमच्या सोबत येऊ द्या अशी विनवणी शिक्षकांना करतो हा प्रसंग गरूड सरांनी असा काय सांगितला की अनेक कैदी हमसून रडायला लागले. सरांची गोष्ट संपली. वातावरण भावुक झाले होते. सर्वांचा निरोप घेऊन विद्यार्थिनी व शिक्षक शाळेत आले. अनेक संस्कारकथनात इतकी शक्ती होती की काही पाषाणहृदयी कैदी सुद्धा हळहळले.

आम्ही शिक्षक पुन्हा शालेय कामकाजात बुडून गेलो. आठ दहा दिवसांनी गरूड सरांना एक पत्र आले. ते पत्र कारागृहातून

एका कैद्याने लिहिले होते. त्यात त्याने राखीपौर्णिमेनिमित्त राखी बांधल्याबद्दल आभार मानले होते. व पुढे लिहिले होते 'मा. गरूड सर आपल्या सारखे शिक्षक मला मिळाले असते तर माझ्याहातून गुन्हा घडला नसता. मी कारागृहातून सुटका झाल्यानंतर चांगला माणूस होण्याचा नक्की प्रयत्न करीन. आपले व आपल्या शाळेचे मनः पूर्वक आभार. गरूड सरांनी हे पत्र आम्हाला दाखविल्यानंतर आम्हाला सरांचा अभिमान वाटला. योग्य वयात संस्काराची पायाभरणी होणे किती आवश्यक आहे हे या प्रसंगी लक्षात आले. चांगले विचार, सुंदर बोधकथा, संतांची चरित्रे, स्वातंत्र्य चळवळीतील देशभक्तांची कामगिरी यावर व्याख्याने सर निवृत्त झाले तरी आजही देत आहेत.

श्री. सुदाम कृष्णाजी विश्वे, (निवृत्त कलाशिक्षक) पुणे - ११०२१९. ८६०५८६१४७.

'दैनिक महा मेट्रो', मालक, प्रकाशक, संपादक दिलीप किसन कुन्हाडे, यांनी श्री समर्थ प्रिंटर्स, शांभ नंबर ९, बेसमेंट वरतक अपार्टमेंट, ४९९, शनिवार पेठ, पुणे - ४११०३० येथे छापून फ्लॅट नंबर ९, फ्रेंड्स पॅराडाईज, शिरोले रोड, शिवाजीनगर, पुणे ४११००४ येथे प्रकाशित केले.

वृत्तपत्रात छापलेल्या बातव्या, लेख, छायाचित्रे व जाहिराती यांच्याशी संपादक सहमत असेल असे नाही. कायदेशीर प्रकरणे पुणे न्यायालयाअंतर्गत सोडविले जातील.

मालक, प्रकाशक आणि संपादक दिलीप किसन कुन्हाडे - ९९२२९३०१९५, कार्यालय संपर्क क्रमांक : ९९७०६८८८६५ (पी.आर.बी. कायद्यांतर्गत बातव्याच्या निवडीसाठी जबाबदार.) Email : Mahametronews.pune1@gmail.com

पान १ वरून

पुण्यात सदाभाऊ खोतांना धक्काबुक्कीचा प्रयत्न

आमदार आणि शेतकरी नेते सदाभाऊ खोत यांनी या गोरक्षकांच्या वर्मा घाव घातला आहे. बड्या शहरांमध्ये थार गाड्यांमधून फिरताना कॉर्पोरेट कार्यालय थाटून यांचं रिकेट सुरु असल्याचा गंभीर आरोप खोत यांनी केला आहे.

पुण्यातील एका प्रकरणांमध्ये कथित गोरक्षकांवर गुन्हा दाखल करावा या मागणीसाठी सदाभाऊ खोत हे सिंगड पोलीस स्टेशनला आले असता त्यांनी माध्यमांशी संवाद साधला. सदाभाऊ म्हणाले, राज्यातील काही गोशाळा देशी गाईसाठी सेवाभावी वृत्तीने काम करत आहेत. मात्र, काही गोशाळांचं आणि गाडी अडवणाऱ्या कथाकथित गोरक्षकांमध्ये संगनमत आहे. त्यामुळ गोशाळांमध्ये किती जनावरं पाठवण्यात आली? सध्या तिथं किती जनावरं आहेत? याची राज्य सरकारनं चौकशी करावी अशी आमची मागणी आहे.

गाई, म्हशी यांचं शेण, दूध आमची माय, बहीण, बाप काढतो आणि हे गोरक्षक म्हणणारे मोठ्ठमोठ्या कॉर्पोरेट ऑफिसमधून धंदा करत आहेत. मुख्यमंत्र्यांशी याबाबत मी बोलणार आहे. शेतकऱ्यांचा व्यवसाय आशानं रूकून जाईल, गुनाना घेऊन जाणाऱ्या गाड्या अडवल्या जातात शेतकऱ्यांना मारलं जातं त्यामुळ अशा कथित गोरक्षकांवर कारवाई करा, अशी आग्रही मागणी यावेळी सदाभाऊ खोत यांनी केली. थार सारख्या गाड्यांमधून काही लोक पुण्या-मुंबईवरून येतात आणि आम्ही गोरक्षणाचा काम करत असल्याचं सांगतात. गोरे-गोमटे हडे-कडे लोक गोरक्षकांमध्ये कुटून आले हेच आम्हाला कळत नाही. मुंबईसारख्या शहरातील प्लॅटमध्ये कुत्री, मांजरं बघायला मिळतात मग त्यांच्याकडं गाई-गोठे कुटून आले? हे गोरक्षक देखील या ठिकाणी कसे? याचा प्रश्न पडला असल्याचं सदाभाऊ खोत म्हणाले.

राजस्थान इतर राज्यातून दूध देणाऱ्या गाई आणल्या जातात तेव्हा या कथाकथित गोरक्षकांकडून अशा गाड्या अडवल्या गेल्या तर गाई येणार नाहीत. शेतकऱ्यांचा आर्थिक नुकसान होईल शेतकरी भरडला जाईल, सरकार जरी आमचं असलं तरी मी शेतकरी नेता आहे. त्यामुळ या शेतकऱ्यांच्या पाठीशी उभा आहे, अशा शब्दांत सदाभाऊ खोत यांनी कथित गोरक्षकांना ठणकावून सांगितलं.

गोरक्षणाच्या नावाखाली राज्यात मोठी लांबी सुरु आहे. यांचे पुणे, कोल्हापूर, सांगली, मुंबई यांसारख्या ठिकाणी कॉर्पोरेट ऑफिस आहेत. या माध्यमातून वेगळेच गैरप्रकार सुरु आहेत, त्याचा त्रास मात्र शेतकऱ्यांना होत आहे. सरकारनं याबाबत कारवाई केली नाही तर पोलीस स्टेशन समोर आम्ही जनावराच्या छावण्या उभ्या करू असा इशारा यावेळी सदाभाऊ खोत यांनी दिला आहे.

मोहाच्या फुलांपासून लाडू

विक्री दरमहा साठ हजार रूपये

आला. महिलांनी काम करायला नकार दिला. पुन्हा संकट कोसळले. तरी जिद्द व चिकाटी न हत्ता रात्री संपूर्ण गाव झोपल्यानंतर पडवी पती व पत्नी लाडू बनवत. त्यांनी हळूहळू व्यवसायात जम बसविला.

मुंबई येथील महालक्ष्मी रिसकोर्स येथे भरलेल्या राज्यभरातील कारागिर, महिलांनी बनविलेल्या वस्तू व खाद्य पदार्थ प्रदर्शन व विक्री मध्ये मुंबईकरांनी पडवी यांना अनेक प्रश्न विचारले. मोहाच्या फुलांपासून दारू बनते एवढेच माहिती असलेल्यांनी लाडू खाल्यानंतर गुंगी तर येणार नाही ना, लहान मुलांना खायला देऊ शकतो का, मोहाच्या फुलांपासून दारू बनविली जाते हे एकले आहे. त्यामुळे भिती वाटते असे प्रश्न अनेकजण विचारत होते. त्यांनी टेस्ट पाहिल्यानंतर खरेदी करायचे. आता मुंबई येथील आझाद फूड कंपनीची ऑर्डर आहे. इ कॉमर्सवर ऑनलाईन विक्रीचा प्रयत्न सुरु असल्याचे पडवी यांनी सांगितले.

राष्ट्रवादीनंतर आता शिवसेना

शिंदे गटाचीही नाराजी

तयार आहेत. पण, आमचे वरिष्ठ जे निर्णय घेतील त्यानुसारच पुण्यात काम होईल. प्रभाग रचनेचा प्रारूप आराखडा जाहीर झाल्यानंतर आमची एक बैठक झाली. त्यामध्ये कार्यकर्त्यांना तयारीलागायच्या सूचना आम्ही दिल्या आहेत. महायुतीमध्ये निवडणुका लढवायच्या असतील तर आम्हाला ३५ ते ४० जागाद्याव्यात त्यानुसार आमचं काम सुरु झालं आहे. सर्व ४१ प्रभागांमध्ये कार्यकर्त्यांनी काम सुरु केला आहे. प्रभाग रचनेमध्ये भाजपने युतीधर्म पाळला नाही त्यांनी आम्हाला बोलवायला हवं होतं मात्र तसं त्यांनी केलं नाही त्यामुळेआम्ही नाराज आहोत. असं देखील भानगिरे म्हणाले आहेत.

कौशल्य विकासाने रोजगाराच्या नव्या संधी

निळकंठ पोमण : पिंपरी चिंचवड महापालिकेच्या वतीने निगडी कौशल्यम लाइटहाऊसमध्ये यशस्वी विद्यार्थ्यांचा गौरव

पिंपरी । प्रतिनिधी

कौशल्य हे फक्त नोकरी मिळविण्याचे साधन नाही, तर आत्मनिर्भरतेचा ठोस पाया आहे. प्रशिक्षणाद्वारे तरुणाईत आत्मविश्वास वाढतो, रोजगाराच्या नवनव्या संधी निर्माण होतात आणि उद्योजकतेची दालने खुली होतात,' असे प्रतिपादन पिंपरी चिंचवड महापालिकेचे मुख्य माहिती व तंत्रज्ञान अधिकारी निळकंठ पोमण यांनी केले.

पिंपरी चिंचवड महापालिका आणि लाइटहाऊस कम्युनिटीज फाउंडेशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने राबविण्यात येणाऱ्या कौशल्यम लाइटहाऊस प्रकल्पांतर्गत कौशल्य प्रशिक्षण पूर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांचा गौरव समारंभ व प्रमाणपत्र वितरण कार्यक्रम उत्साहात पार पडला. या कार्यक्रमात प्रशिक्षण पूर्ण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना मान्यवरांच्या हस्ते प्रमाणपत्रांचे

वितरण करण्यात आले. याप्रसंगी महापालिकेचे नगर सचिव मुकेश कोळप, जनता संपर्क अधिकारी प्रफुल्ल पुराणिक, सीएसआर मुख्य सहाय्यार विजय वावरे, लाइटहाऊसचे समन्वयक लखन रोऊडे आदी उपस्थित होते.

महापालिका आयुक्त तथा प्रशासक शेखर सिंह, अतिरिक्त आयुक्त प्रदीप जांभळे पाटील,

समाज विकास विभागाच्या उपायुक्त ममता शिंदे यांच्या मार्गदर्शनाखाली लाइटहाऊसच्या वतीने 'कौशल्यम' या उपक्रमाच्या माध्यमातून शहरातील तरुणाईसाठी विविध क्षेत्रातील प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केले जातात. संवादकला, तंत्रज्ञान, उद्योजकता, सेवा उद्योग अशा विविध क्षेत्रातील अभ्यासक्रमांचा

यात समावेश आहे. आतापर्यंत हजारो विद्यार्थ्यांनी या उपक्रमाचा लाभ घेतला असून, त्यापैकी अनेकांनी रोजगाराच्या संधी मिळविल्या किंवा स्वतःचा व्यवसाय सुरु केला आहे. अशा विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्रांचे वाटप करण्यात आले आहे.

या कार्यक्रमात यशस्वी विद्यार्थ्यांनी स्वतःचा यशोगाथा

शत्रुघ्न काटेंचे गणेश विसर्जनासाठी सुरक्षा व सुविधा सुनिश्चित करण्याचे आदेश

पुणे । प्रतिनिधी

गणेशोत्सवाच्या पार्श्वभूमीवर नागरिकांच्या सुरक्षेसाठी नदीवरील विसर्जन घाटांची पाहणी भारतीय जनता पार्टी पिंपरी-चिंचवड शहराध्यक्ष श्री. शत्रुघ्न काटे यांनी केली. या पाहणीस आरोप्य विभाग, स्थापत्य विभागाचे तसेच विद्युत विभाग अधिकारी आणि संबंधित कर्मचारी उपस्थित होते.

श्री. शत्रुघ्न काटे यांनी गणेश भक्तांच्या सुरक्षिततेसाठी सर्वेक्षण उपाययोजना करण्याच्या स्पष्ट सूचना दिल्या. त्यामध्ये घाटावर सुरक्षिततेच्या दृष्टीने निगराणी ठेवण्यासाठी उदकत कॅमेरे बसविणे, प्रत्येक विसर्जन घाटावर विसर्जनासाठी येणाऱ्या गणेश भक्तांसाठी गणपती आरती करण्याची व्यवस्था

करणे,घाटावर आवश्यक अशी विद्युत दिवे लावणे, गणेश मूर्ती विसर्जनासाठी तयार करण्यात आलेल्या कृत्रिम हौदाची रंगगोटी करून स्वच्छ व नॉटेटके करणे, अत्यावश्यक सेवेसाठी २४ तास एक रुग्णावाहिकेची व्यवस्था, सुरक्षाक्षक नेमणे तसेच विसर्जन घाटावर नियमितपणे एक बचाव पथकाची नेमणूक करणे यांसारख्या उपायांचा विशेषतः उल्लेख करण्यात आला. याशिवाय

स्वच्छता, प्रकाश व्यवस्था, गर्दी नियंत्रण, आरोप्यविषयक सुविधा आणि पोलीस बंदोबस्त यांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी, असेही निर्देश दिले. यासंदर्भात लेखी निवेदन प्रभाग अधिकाऱ्याला देण्यात आले असून, घाटांवरील सर्व सुविधा वेळेत उपलब्ध करून देऊन भक्तांना अडचणीशिवाय विसर्जन करता यावे यासाठी कार्यवाही करण्याची मागणी केली आहे.

काठमांडू परिषदेसाठी अध्यक्ष

सुनील शिंदे यांची निवड

पुणे । प्रतिनिधी

युनि ग्लोबल या जागतिक कामगार संघटनेच्या आशिया खंडातील देशांच्या केअर सेक्टर विभागाची परिषद नेपाळमधील काठमांडू येथे आयोजित करण्यात आली आहे. या परिषदेत आशियाई देशांमधील विविध कामगार संघटनांचे प्रतिनिधी उपस्थित राहणार आहेत.

या परिषदेमध्ये सुरक्षाक्षक, गणवाडी सेविका, नर्सस, डॉक्टर्स यांसारख्या केअर सेक्टरमधील कामगारांच्या प्रश्नांवर सद्य परिस्थिती व आवाहने यावर सखोल चर्चा होणार आहे. भारतामधून या परिषदेसाठी राष्ट्रीय मजदूर संघाचे अध्यक्ष व कामगार नेते सुनील शिंदे यांची निवड झाली असून त्यांना विशेष निमंत्रण देण्यात आले आहे.

शहरांची वहनक्षमता या विषयावरील गोलमेज बैठक संपन्न

पुणे । प्रतिनिधी

'पॉलिसी रिसर्च ऑर्गनायझेशन' आणि 'सिंबायोसिस सेंटर फॉर अर्बन स्टडीज' यांनी संयुक्तपणे आयोजित केलेली दिवसभराची गोलमेज बैठक काल संपन्न झाली. ही गोलमेज 'शहरांची वहनक्षमता' या विषयावर चर्चा करण्यासाठी आयोजित केली होती. विविध क्षेत्रातील तज्ज्ञ, सामाजिक कार्यकर्ते, नागरी गटांचे प्रतिनिधी, पत्रकार, माजी सनदी अधिकारी, नगरचानकार, वास्तूविशारद असे या बैठकीसाठी निमंत्रित होते.

बैठकीच्या सुरुवातीलाच 'पॉलिसी रिसर्च ऑर्गनायझेशन'चा अध्यक्ष तन्मय कानिटकर याने नागरी समस्यांवर अभ्यास करणारे तज्ज्ञ, धोरणकर्ते आणि नागरिक यांच्यातला दृढा बनण्याचा प्रयत्न म्हणजे ही गोलमेज बैठक असल्याचे मत व्यक्त केले.

या बैठकीचे सकाळच्या सत्राचे अध्यक्षस्थान डॉ रविकांत

जोशी यांनी भूषवले. शहरीकरण, अनियंत्रित शहरीकरणाने उद्वेगणारे प्रश्न यावर साधक बाधक चर्चा झाली. सिंबायोसिस स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्स आणि सिंबायोसिस सेंटर फॉर अर्बन स्टडीज च्या प्रमुख डॉ ज्योती चंदीरमाणी यांनी या सत्राची सुरुवात करताना विषयाचा आवाका आणि महत्त्व विवद करावे. 'शहरांची वहनक्षमता' याचा विचार करताना लोकसंख्या, लोकसंख्येची घनता, जमीनवापर, वाहतूक कोंडी, हवेची गुणवत्ता, पर्यावरण, जलस्रोत, घनकचरा व्यवस्थापन, आणि सांडपाणी व्यवस्थापन अशा मुद्द्यांचा विचार करायला हवा असे डॉ ज्योती यांनी सांगितले.

वाहतूक समस्या, पाणीपुरवठा, पर्यावरणीय समस्या आणि शहरांचा कार्बन फूटप्रिंट, स्थलांतरितांचे प्रश्न, अशा विविध विषयांवर तज्ज्ञांनी मते व्यक्त केली. सिंबायोसिसच्या सहभागी प्राध्यापकांनी आणि इतर विषय

तज्ज्ञांनी त्यांच्या अभ्यासातून समोर आलेल्या काही समस्या उलगडून सांगितल्या तर नागरी गटांचे प्रतिनिधी, सामाजिक कार्यकर्ते यांनी त्यांचे अनुभव आणि नागरी समस्यांच्या दृष्टीने शहरीकरणविषयी मांडणी केली.

पहिल्या सत्रात मांडलेल्या समस्यांवर उपाय काय असू शकतात याविषयी दुर्गाच्या सत्रात सविस्तर मंथन करण्यात आले. या सत्रात पुण्याचे आणि पुणे महानगरप्राधिकरणाचे माजी आयुक्त महेश झगडे अध्यक्षस्थानी होते. शहरीकरण ही समस्या नसून अनियंत्रित शहरीकरण ही मुख्य समस्या असल्याचे बहुसंख्य वक्त्यांनी मांडले. नियोजनबद्ध विकास, नैसर्गिक स्रोतांची जपणूक, पायाभूत सोयीसुविधांचा विकास, रोजगार निर्मिती यासाठी शासकीय पातळीवर पुरेशा धोरणांचा अभाव आहे, आणि असलेल्या धोरणांची, नियोजन आराखड्याची अंमलबजावणीही

पुरेशा वेगात करण्याची गरज तज्ज्ञांनी व्यक्त केली. सध्याचे आपल्या शहरांचे नियोजन आणि त्यासाठीचा कायदा कालबाह्य झाला असून, आजच्या काळातल्या आव्हानांचा विचार करून शहरनियोजन आणि त्यानुसार कायदे यांची पुनर्मांडणी करण्याची आवश्यकता व्यक्त केली गेली. विविध अभ्यासगटांनी आपापले अभ्यास एकमेकांबरोबर आणि लोकांसमोर सोप्या भाषेत खुले करावेत जेणेकरून प्रबोधनाचे काम घडू शकेल अशीही अपेक्षा व्यक्त झाली.

सहभागी व्यक्ती डॉ रामनाथ झा, डॉ राम भगत, प्रा अभय पेठे, बागेशी येवलेकर, अनघा परांजपे-पुरोहित, मंदार शिंदे, डॉ शुची मिना, रणजीत गाडगीळ, इंद्रनील सद्दलगे, डॉ नावडुद्दिन अहमद, सिद्धार्थ लॉरेन्स बेर्निजर, प्राची कुलकर्णी, डॉ चांदणी तिवारी, डॉ अश्विनी शेंडे.

जनसंवाद सभेत नागरिकांच्या

७७ तक्रार वजा सूचना प्राप्त

पिंपरी । प्रतिनिधी

महापालिकेच्या वतीने आज पार पडलेल्या जनसंवाद सभेत एकूण ७७ तक्रार वजा सूचना प्राप्त झाल्या आहे. आयुक्त तथा प्रशासक शेखर सिंह यांच्या आदेशानुसार पिंपरी चिंचवड शहरातील नागरिक आणि महापालिका प्रशासन यांच्यात सुसंवाद राखण्यासाठी महापालिकेच्या सर्व क्षेत्रीय कार्यालयांत महिन्याच्या दुसऱ्या आणि चौथ्या सोमवारी जनसंवाद सभेचे आयोजन करण्यात येते. त्यानुषंगाने आज ऑगस्ट महिन्याच्या चौथ्या सोमवारी अ, ब, क, ड, इ, फ, ग आणि ह या आठ क्षेत्रीय कार्यालयात आज जनसंवाद सभा पार पडली. यावेळी नेमून दिलेल्या समन्वय अधिकाऱ्यांनी जनसंवाद सभेचे अध्यक्षपद भूषविले. आज पार पडलेल्या जनसंवाद सभेत अ, ब, क, ड, इ, फ, ग आणि ह या क्षेत्रीय कार्यालयात अनुक्रमे ३, १२, १२, १२, ६, १३, २ आणि १७ अशा एकूण ७७ तक्रारी वजा सूचना नागरिकांनी उपस्थित राहून मांडल्या.

बराखीत टाकला युरिया; २ लाखांचा कांदा बुडाला

पिंपरी । प्रतिनिधी

पुरंदर तालुक्यातील पोपट नारायण अगिबले (रा. बांदलवाडी गराडे, ता. पुरंदर) यांच्या शेतातील कांद्याच्या बराखीत माथेफिरूने युरिया टाकल्याचा प्रकार समोर आला आहे.

या घटनेमुळे सुमारे २०० गोण्या कांदा सडल्याने अंदाजे २ लाख रुपयांचे नुकसान झाले असून, अगिबले यांनी नाझलांने हा सडलेला कांदा टाकून दिला. याबाबत समजलेली माहिती अशी की, गराडे बांदलवाडीचे शेतकरी पोपट अगिबले यांनी आपल्या शेतामध्ये कांदा साठवण्यासाठी नवीन बराख तयार करून हवा खेळत राहावी यासाठी बराखीला लोखंडी जाळी लावली होती. बराखीत साठवलेल्या कांद्याला मोकळी हवा मिळत असल्याने चार महिन्यांपूर्वी साठवलेला

कांदा चांगल्या स्थितीमध्ये होता. अगिबले यांनी त्यांच्या शेतातील बराखीत ४ महिन्यांपूर्वी कांदा साठवला होता. शनिवारी (दि. २३) सकाळी ते बराखीकडे फेरफटका मारायला गेले असता त्यांना बराखीतून पाणी वाहत असल्याचे दिसले. त्यांनी आत पाहणी केली असता कांद्यात युरिया टाकल्याचे आढळून आले. त्यामुळे बहुतांश कांदा सडून गेला होता. एकूण २०० पिशव्यांपैकी केवळ २० पिशव्यांतील कांदा वापरण्यायोग्य असल्याचे दिसून आले, तर उर्वरित संपूर्ण कांदा फेकून द्यावा लागला. या प्रकारामुळे शेतकरी वर्गामध्ये चिंता आणि संतापाचे वातावरण निर्माण झाले आहे. संबंधित महापालिका आयुक्त तथा प्रशासक घटनेची तपासणी व दोषांवर कारवाईची मागणी ग्रामस्थांकडून होत आहे.

गणेशोत्सवाच्या पार्श्वभूमीवर सर्व विभागांनी समन्वयाने काम करा : आयुक्त

मुख्य मिरवणूक मार्ग, विसर्जन घाट नियोजन, वाहतूक, स्वच्छता व सुरक्षेसह विविध उपाययोजनांबाबत देण्यात आले निर्देश

पिंपरी । प्रतिनिधी

यंदा गणेशोत्सव हा राज्य महोत्सव म्हणून साजरा करण्याचा निर्णय राज्य सरकारने घेतला आहे. २७ ऑगस्ट ते ६ सप्टेंबर २०२५ या कालावधीत हा उत्सव साजरा होत असून, या अनुषंगाने शहरातील मुख्य मिरवणूक मार्ग, विसर्जन घाट तसेच इतर ठिकाणी वाहतूक व्यवस्था, स्वच्छता, सुरक्षा यांसह आवश्यक त्या सर्व उपाययोजना करण्याचा दृष्टीने सर्व विभागांनी समन्वयाने काम करावे, असे निर्देश पिंपरी चिंचवड महापालिका आयुक्त तथा प्रशासक शेखर सिंह यांनी दिले.

महापालिकेच्या सर्व क्षेत्रीय

अधिकाऱ्यांनी पोलीस यंत्रणेची समन्वय साधून उत्सव मूर्तीचे विसर्जन करण्यात येणाऱ्या घाटांवर योग्य नियोजन करावे, असेही आयुक्त शेखर सिंह यांनी सांगितले. आगामी गणेशोत्सव व गणेशमूर्ती विसर्जन अनुषंगाने पिंपरी चिंचवड महापालिका, पोलीस प्रशासन, महावितरण आदी विभागांची आढावा बैठक आयुक्त शेखर सिंह यांच्या अध्यक्षतेखाली झाली.

महापालिकेच्या मुख्य प्रशासकीय इमारतीतील दिवंगत महापौर मधुकर दृष्टीने सर्व विभागांनी समन्वयाने काम करावे, असे निर्देश पिंपरी चिंचवड महापालिकेचे अतिरिक्त आयुक्त प्रदीप जांभळे पाटील, विजयकुमार खोराटे,

तृती सांडभोर, शहर अभियंता मकरंद निकम, सह आयुक्त मनोज लोणकर, मुख्य अभियंता संजय कुलकर्णी, आरोप्य वैद्यकीय अधिकारी डॉ. लक्ष्मण गोफणे, यशवंतराव चव्हाण स्मृती रुग्णालयाचे अधिष्ठाता डॉ. राजेंद्र वाबळे, मुख्य माहिती व तंत्रज्ञान अधिकारी निळकंठ पोमण, सह शहर अभियंता बापू अण्णा बोर्दडे, संदीप खोत, सहाय्यक आयुक्त अविनाश शिंदे, किरणकुमार मोरे, क्षेत्रीय अधिकारी निवेदिता घार्गे, अश्विनी गायकवाड, अजिंक्य येळे, अमित पंडित, तानाजी नरळे, किशोर ननवरे, पूजा दुधनाळे, मुख्य सुरक्षा अधिकारी उदय जराडे, आपत्ती

व्यवस्थापन अधिकारी ओमप्रकाश बहिवाल, विशेष अधिकारी किरण गायकवाड, मुख्य उद्यान अधीक्षक महेश गारगोटे यांच्यासह पोलीस निरीक्षक अमित डोळस, महावितरणचे कार्यकारी अधिकारी अतुल देवकर, सोमनाथ मुंडे यांच्यासह महापालिका, पोलीस प्रशासन आणि महावितरणचे अधिकारी, कर्मचारी उपस्थित होते.

आयुक्त शेखर सिंह म्हणाले की, 'गणेशोत्सवाच्या पार्श्वभूमीवर पिंपरी येथील मुख्य विसर्जन मार्गासह विसर्जन घाट मार्गावरील खड्डे बुजवण्यास, प्राधान्य द्या. या मार्गावरील धोकादायक सर्व्हिस वायर, केबल शिफ्ट करण्यासह विद्युत विषयक आवश्यक कामे करण्यात

यावीत. विसर्जन घाटावर आवश्यक तेवढे कृत्रिम विसर्जन हौद तयार करा. पीओपी उत्सवमूर्ती व शाडू मातीच्या मूर्तीच्या विसर्जनाची वेगळी व्यवस्था करा. स्वयंसेवी संस्थांच्या माध्यमातून सर्व घाटांवर गणेशमूर्ती संकलनाचे व्यवस्थापन करा. विसर्जन केलेल्या उत्सव मूर्ती घेऊन जाण्यासाठी वाहनांचे योग्य नियोजन करा, तेथे आवश्यक तेवढे मनुष्यबळ उपलब्ध करून द्या. सर्व घाटांवर आपत्कालीन परिस्थिती हाताळण्यासाठी जीवधनक्षोभ जलद प्रतिसाद पथके तैनात करावीत, अग्निशमन जवान आणि आपदा मित्र यांची नियुक्ती करावी, असे निर्देश आयुक्त सिंह यांनी दिले.

महत्वाचे...

टिंगेनामध्ये मोबाईल हिंसकावला; दोन इसम पसार पुणे । प्रतिनिधी

टिंगेना परिसरात उशिरा रात्री दोन अज्ञात इसमांनी एका तरुणाचा ८५ हजार रुपयांचा मोबाईल हिंसकावून नेल्याची घटना घडली. शुक्रवारी (दि.२२ ऑगस्ट) रात्री सव्वादहाच्या सुमारास ही घटना तेथे क्रमांक १३, स्वराज्य पक्षाचे वडगाव शेरी जनसंपर्क कार्यालयाजवळ घडली. मिळालेल्या माहितीनुसार, पीडित तरुण मोबाईलवर बोलत पायी जात असताना दुचाकीवरून आलेल्या दोन इसमांनी अचानक त्याच्या हातातील मोबाईल फोन हिंसकावला आणि गाडी वेगात पळवली. चोरी गेलेल्या मोबाईलची किंमत तब्बल ८५ हजार रुपये इतकी असल्याचे सांगण्यात आले. या प्रकरणी विभागातवाडी पोलिस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला असून, पोलीस उपनिरीक्षक पाडेकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली पुढील तपास सुरू आहे.

दुकान फोडून मोबाईल फोन लंपास पुणे । प्रतिनिधी

हवेली तालुक्यातील डोंगरगाव येथे मोबाईल दुकान फोडून तब्बल दीड लाख रुपयांहून अधिक किमतीचे मोबाईल फोन अज्ञात चोरट्यांनी लंपास केले. ही घटना २१ ऑगस्टच्या रात्रीपासून २२ ऑगस्टच्या पहाटपर्यंत घडली. मिळालेल्या माहितीनुसार, दुकान बंद करून मालक घरी गेल्यानंतर रात्रीच्या सुमारास अज्ञात चोरट्यांनी शटरचे कुलूप उचकटले. त्यानंतर आत प्रवेश करून दुकानातील मोबाईल फोन चोरून नेले. चोरी गेलेल्या मोबाईलची एकूण किंमत १ लाख ५३ हजार ४९८ रुपये इतकी असल्याचे पोलिसांनी सांगितले. याप्रकरणी लोणीकंद पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल केला आहे.

सुस गावात स्कुलबसखाली येऊन व्यक्तीचा मृत्यू पुणे । प्रतिनिधी

सुस गावात शनिवारी सकाळी भीषण अपघात घडला. तिथी अवेला सोसायटी समोर पार्किंगमधून स्कुलबस (क्र. MH-१२ HB-३१५९) बाहेर काढताना चालकाने निष्काळजीपणे वाहन चालवल्याने एका व्यक्तीचा जागी मृत्यू झाला. मृत व्यक्तीचे नाव गणेश कांबळे (रा. सुस, मूळ गाव - कोल्हापूर) असे असून, ते कामानिमित्त बाहेर पडले असताना हा अपघात घडला. बस चालक नवनाथ रमेश राजगुरू (वय ३५, रा. पौड) याने नियमांकाडे दुर्लक्ष करून बेदरकारपणे बस काढल्यामुळे हा अपघात झाला, अशी माहिती मिळाली आहे. घटनेनंतर स्थानिक नागरिकांनी मदत केली, परंतु गंभीर दुखापतीमुळे कांबळे यांचा मृत्यू झाला. दरम्यान, बावधन पोलीस ठाण्यात भारतीय दंड संहितेच्या कलम २८१, १०६, १२५(ब) अन्वये बस चालकाविरोधात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

अपघातात एकाचा मृत्यू पुणे । प्रतिनिधी

खराबवाडी गावच्या हद्दीत, सारासिटी रोडवर डी बी मेन्स हेअर सलूनसमोर दुपारी साडेतीनच्या सुमारास हा अपघात झाला. स्कुटीवरून जात असताना भरधाव वेगात आलेल्या अज्ञात ट्रकने जोरदार धडक दिली. या धडकेत स्कुटीस्वार मुराद मुबारक शिकलगाव (वय ३६, रा. खेड) गंभीर जखमी झाले. ट्रकचे चाक त्यांच्या पोटावरून गेल्याने त्यांचा उपचारादरम्यान मृत्यू झाला. अपघातानंतर ट्रकचालक न थांबता गाडी घेऊन पसार झाला.

सिंहगडावरून गायब झालेला गौतम गायकवाड पाच दिवसांनी धक्कादायक परिस्थितीत सापडला

पुणे । प्रतिनिधी

सिंहगडावर किल्ल्यावर फिरायला गेल्यानंतर बेपत्ता झालेला गौतम गायकवाड पोलिसांना सापडला. रविवारी सायंकाळी (२४ ऑगस्ट) शोध घेत असताना गौतम गायकवाड एका दरीत सापडला. त्याला तातडीने तिथून रुग्णालयात नेण्यात आले. या प्रकरणात पोलिसांनी चौकशी केली असता, वेगळेच कारण समोर आले. त्यामुळे पोलिसही चक्रावून गेले. गौतम बेपत्ता झाला नव्हता, तर त्याने स्वतःच अपहर्षणाचा बनाव रचला होता, अशी माहिती पोलीस सूत्रांनी दिली. गौतमने असं करण्याचं कारणही पोलिसांनी सांगितले.

मूळचा सातारा जिल्ह्यातील फलटणचा असलेला गौतम गायकवाड हा सध्या हैदराबादला राहतो. हैदराबादवरून तो मित्रांसह पुण्यातील सिंहगड किल्ला बघायला

आला होता. बुधवारी (२० ऑगस्ट) दुपारी साडेचार वाजेच्या सुमारास ते सगळे सिंहगडावर पोहचले. तामाजी कड्याजवळ गेल्यानंतर तो लघुशंकेला जातो, असे सांगून गेला होता. गौतम बराच वेळ आला नाही. त्यानंतर महेश शिंदे, हिमांशु शुक्ला, वैष्णवी आलगाडे आणि सूरज माळी या त्याच्या मित्रांनी

त्याचा शोध घेतला. तो सापडला नाही, त्यामुळे त्यांनी पोलिसांना यांची माहिती दिली. पोलिसांनी ट्रेकर्स आणि नागरिकांच्या मदतीने त्याचा शोध सुरू केला होता. बेपत्ता गौतम गायकवाड कुठे होता? पोलिसांनी सांगितले की, गौतमचा २० ऑगस्टपासून शोध सुरू होता. एका सीसीटीव्हीमध्ये तो पळून

दुर्ग-कठिणगड स्वच्छता मोहीम यशस्वी

पुणे । प्रतिनिधी

गणेशोत्सव हा महाराष्ट्राच्या संस्कृतीचा आत्मा असून श्रद्धा, समाजजागृती व राष्ट्रीय अभिमानाचे प्रतीक आहे. याच मंगल पर्वावर शिवसेवक प्रतिष्ठान हिंदुस्थानतर्फे दुर्गसंवर्धनाचा संकल्प घेऊन कठिणगड दुर्गस्वच्छता मोहीम राबविण्यात आली. प्राचीन इतिहासाने नटलेला व अभेद्य वैशिष्ट्यांनी संपन्न असा हा दुर्ग केवळ दगडी बांधकाम नसून स्वराज्याच्या अभिमानाचे प्रतीक आहे.

मोहीमेची सुरवात गडावरील गणेश मंदिर व तुकाई देवी मंदिरात पूजा-अर्चा

करून आणि गडध्वज पूजनाने झाली. 'जय भवानी, जय शिवराय' च्या घोषणांनी संपूर्ण गड दुमदुमला. स्वयंसेवकांनी गणेश मंदिर व तुकाई देवी मंदिर परिसराची स्वच्छता करून भाविकांसाठी स्वच्छ वातावरण निर्माण केले. गडावर चढताना पायऱ्यांवर पडलेले दगड व झाडाडुडपी दूर करून मार्ग सुकर व सुरक्षित करण्यात आला. कचरा गोळा करून त्याची योग्य विल्हेवाट लावण्यात आली.

मोहीमेत शिवसेवक प्रतिष्ठान हिंदुस्थानचे संस्थापक अध्यक्ष मारुती सुरावसे,

उपाध्यक्ष अशोक झाडे, कार्यकारणी सदस्य विजय केसरकर, समन्वयक सुचेता भिसे, समन्वयक मयुरी जायपा, मावळ विभाग प्रमुख संतोष होजगे, नाशिक प्रमुख अभिजीत महाले, अवधूत जाधव स्थानिक युवक व ग्रामस्थांनी उत्स्फूर्त सहभाग घेतला. गड आपला, जबाबदारीही आपलीच या भावनेतून श्रमदान केले.

या उपक्रमातून स्वच्छता हीच खरी सेवा, गडसंवर्धन हीच खरी गणेशसेवा आणि पर्यावरण जतन हीच खरी समाजजागृती असल्याचा संदेश पोहोचला. या यशस्वी मोहिमेच्या निमित्ताने सर्वांनी एकमुखाने

संकल्प केला की प्रत्येक गणेशोत्सव, शिवजयंती व इतर उत्सवांवर बरोबर ५२ आठवडे गडांवर स्वच्छता मोहिमा राबविण्यात येतील, प्लास्टिकमुक्त गडसुद्धी घडविली जाईल व तरुण पिढीत दुर्गप्रिम जागृत केले जाईल.

गणेशोत्सवाच्या पावन निमित्ताने झालेली ही कठिणगड स्वच्छता मोहीम ही केवळ एक उपक्रम नव्हे, तर भविष्यातील दीर्घकालीन दुर्गसंवर्धन चळवळीची सुरवात आहे. स्वच्छ गड, सुरक्षित वास्तव, अभिमाना महाराष्ट्र हा संदेश देत ही मोहीम यशस्वीरीत्या पार पडली.

तरुणाकडून पिस्तूल व जिवंत काडतूस जप्त पुणे । प्रतिनिधी

चाकण परिसरात पोलीस कारवाईदरम्यान एका १८ वर्षांच्या तरुणाकडून देशी बनावटीचे पिस्तूल व एक जिवंत काडतूस जप्त करण्यात आले आहे. ही कारवाई शनिवारी (२३ ऑगस्ट) दुपारी साडेदोनच्या सुमारास नाणेकरवाडी येथील ग्रामपंचायतजवळील विहिरीकडे करण्यात आली. मिळालेल्या माहितीनुसार, सुरज रामधन कट्ट (वय १८, रा. स्वामी समर्थ कॉलनी, नाणेकरवाडी, चाकण) हा तरुण पिस्तूल आणि काडतूस असा सुमारे ५१ हजार रुपयांचा मुद्देमाल अनधिकृतरीत्या जवळ ठेवून होता. पोलिसांनी त्याला रोहतात पकडले. पिंपरी-चिंचवड पोलीस आयुक्तालयाने १२ ऑगस्ट रोजी जारी केलेल्या बंदी आदेशाचे उल्लंघन करून हा प्रकार घडल्याने त्याच्यावर महाराष्ट्र पोलीस अधिनियमासह भा. ह. का. च्या कलमान्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

भांडारकरांच्या जीवन व कार्याचा गौरव; डेकन कॉलेजमध्ये विशेष खंडाचे प्रकाशन पुणे । प्रतिनिधी

डेकन कॉलेज (डीमड टू बी युनिव्हर्सिटी), त्याची माजी विद्यार्थी संघटना आणि प्रार्थना समाज यांनी डेकन कॉलेजमध्ये प्राथमिक सर रामकृष्ण गोपाळ भांडारकर आणि त्यांच्या वारशाचे स्मरण करण्यासाठी त्यांच्या पुण्यशताब्दी निमित्त एक विशेष कार्यक्रम आयोजित केला. या प्रसंगी, डेकन कॉलेजचे माजी अध्यक्ष आणि भारतीय कला आणि वास्तुकला या विषयावरील ज्येष्ठ विद्वानांपैकी एक डॉ. जी. बी. देगलूरकर यांच्या हस्ते रिमेम्ब्रिंग सर रामकृष्ण गोपाळ

भांडारकर - लाइफ अँड लेगसी: अ डेथ सेंटेंरी ट्रिब्युट (२०२५) मध्ये आर्यन बुक्स इंटरनॅशनल, नवी दिल्ली यांनी अतिशय सुबकपणे आणि जलदगतीने प्रकाशित केलेले) या विशेष खंडाचे प्रकाशन करण्यात आले. या कार्यक्रमाला भांडारकर ओरिएंटल रिसर्च इन्स्टिट्यूटच्या कार्यकारी परिषदेचे अध्यक्ष श्री. भूपाल पटवर्धन आणि त्याचे कुलसचिव, प्रार्थना समाजाचे प्रा. दिलीप जोग, डेकन कॉलेजचे कार्यवाहक कुलगुरू प्रा. प्रसाद जोशी आणि प्राध्यापक आणि विद्यार्थी उपस्थित होते

बकोरी रोडच्या दुरुस्तीबाबत नागरिक आक्रमक, रस्त्यावर मांडला ठिय्या आंदोलन

पुणे । प्रतिनिधी

वाघोली-बकोरी रोडची पावसाळ्यात दुरावस्था झाली आहे. गेल्या १३ वर्षांपासून या रस्त्याची दुरावस्था झाली असून याठिकाणी खडे पडले आहेत तर मुख्य होत असल्याने या रोडच्या दुरुस्तीसाठी रविवारी (दि. २४) येथील नागरिक आक्रमक झाले होते. नागरिकांनी एकत्र येत मुख्य रस्त्यावरच ठिय्या मांडून

रास्ता रोको आंदोलन करण्याचा प्रयत्न केला. रस्त्याची दुरावस्था झाली असल्याने या ठिकाणी दररोज अपघात घडून गंभीर जखमा नागरिकांना होत आहेत तर वाहनांचे प्रचंड नुकसान होत असल्याच्या नागरिकांनी तीव्र भावना व्यक्त केल्या. रस्त्याबाबत न्यायालयीन रस्त्याची दुरुस्ती करण्यात यावी

मागणी करण्यात आली. वाघोली पोलीस दाखल झाल्यावर त्यांनी प्रकरण सुरु असले तरी तात्पुरती नागरिकांचे म्हणणे ऐकून घेतले व वाहतूक सुळीत ठेवली.

या परिस्थितीला जबाबदार असणाऱ्या बिल्डरवर गुन्हा दाखल करण्याची मागणी नागरिकांनी केल्यानंतर पोलिसांच्या वतीने नागरिकांचे

आळंदीत पिस्टल सकट युवक अटक पुणे । प्रतिनिधी

आळंदी - इंद्रायणी घाटाजवळ भक्त पुंडलिक मंदिर परिसरात शनिवारी दुपारी धक्कादायक प्रकार समोर आला. दुपारी दोन ते सव्वा तीनच्या सुमारास केतन उर्फ माया प्रकाश शिंदे (वय २५, रा. निळे गल्ली, आळंदी) हा तरुण हातात पिस्टलसकट फिरताना पोलिसांच्या हाती सापडला. पोलिसांच्या माहितीनुसार, पिंपरी चिंचवड आयुक्तालयाने याच दिवशी परिसरात शखबंदी आदेश जारी केला होता. त्याचे उल्लंघन करून आरोपीकडे ४६ हजार रुपये किमतीचे पिस्टल आणि एक जिवंत काडतूस सापडले. परवान्याशिवाय शस्त्र बाळगल्याने त्याला ताब्यात घेण्यात आले. घटनास्थळी हजर असलेल्या पोलीस पथकाने कारवाई करून आरोपीला अटक केली जाणार आहे. हा प्रश्न सुटला नाही तर काही दिवसात आमरण उपोषण करण्याचा इशारा यावेळी देण्यात आला आहे.

ऑनलाईन ट्रेडिंगच्या नावाखाली तब्बल ३३ लाखांची फसवणूक पुणे । प्रतिनिधी

हिंजवडी परिसरातील एका तरुणाला ऑनलाईन गुंतवणुकीच्या आमिषाने तब्बल ३३ लाख ७३ हजार २८० रुपयांचा गंडा घालण्यात आला. सोशल मीडियावर शेअर मार्केटमध्ये मोठा फायदा होईल अशा पोस्ट पाहिल्यानंतर ही फसवणूक उघडकीस आली आहे. घटनेनुसार, पीडित तरुणाने फेसबुकवर 'जास्त नफा मिळवा' असा संदेश पाहून एफवायईआरएस व्हीआयपी या व्हाट्सअप ग्रुपमध्ये प्रवेश केला. त्यानंतर त्याला केवायसीसाठी पॅनकार्डचा फोटो मागण्यात आला. पुढे एफवायईआरएस एचएनआय डाऊनलोड करून त्यावर नोंदणी करण्यास सांगण्यात आले. या अंभवर मोठ्या प्रमाणात नफा दाखवून त्याचा विश्वास संपादन करण्यात आला.

यानंतर विविध बँकांच्या खात्यांवर - यस बँक, कोटक महिंद्रा, यु स्मॉल फायनान्स, आयडीएफसी, सिटी युनियन अशा खात्यांमध्ये पैसे गुंतवण्यास सांगितले गेले. सुरवातीला मोठा नफा दाखवून आणखी पैसे गुंतवण्याचे अमिष दाखवले गेले. मात्र, गुंतवलेले पैसे परत मागितल्यावर आणखी रकमेची मागणी केली गेली. शेवटी पीडित व्यक्तीची तब्बल ३३.७३ लाख रुपयांची फसवणूक झाल्याचे स्पष्ट झाले. या प्रकरणी हिंजवडी पोलीस ठाण्यात माहिती तंत्रज्ञान कायदा तसेच भारतीय न्याय संहिता कलमान्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. पोलिसांनी मोबाईल क्रमांक व संबंधित बँक खात्यांची नोंद घेतली असून, अज्ञात आरोपींचा शोध सुरू आहे.

ब्रिटीशांच्या काळातील बंगले होणार कालबाह्य

'पीडब्ल्यूडी' पाडणार विमानतळ रस्त्यावरील सव्वाशे वर्षांपूर्वीचे सोळा बंगले

येरवड्यातील विमानतळ रस्त्यावर शंभर ते सव्वाशे वर्षांपूर्वीचे सोळा ब्रिटीशकालीन बंगले आहेत. या बंगल्यांमध्ये पूर्वी ब्रिटीश अधिकाऱ्यांचे वास्तव्य होते. हे बंगले गतवैभवाची साक्ष देत आहेत. प्रत्येक बंगले वारस्तुथापत्याचा नमुनाच आहे. यामध्ये प्रशस्त खोल्या, दगड व लाकडापासून केलेले बांधकाम आहे. सर्व खोल्यांमध्ये हवा खेळती असल्यामुळे ऐन उन्हाळ्यातही थंड वातावरण राहते. बंगल्याभोवती मोकळी जागा आहे. या बंगल्यात अनेक सरकारी कार्यालये थाटली आहेत. सार्वजनिक बांधकाम विभागाने (पीडब्ल्यूडी) वेळोवेळी देखभाल आणि दुरुस्तीमुळे हे बंगल्यांना नवीन झळाळी मिळाली होती. मात्र, 'पीडब्ल्यूडी' आता पुरातत्त्ववृत्तीने महत्त्वाचे बंगले पाडून याठिकाणी फौजदारी न्यायालय, सेंट्रल बिल्डींग क्रमांक -२, जमाबंदी आयुक्त कार्यालय व जमाबंदी आयुक्तांचा बंगला यासह 'पीएमआरडी' या ठिकाणी २९ लाख चौरस फुटाचे मेट्रो मॉल बांधणार आहे. त्यामुळे हे सर्व बंगले कालबाह्य होणार आहेत.

नगर रस्त्यावरील गुंजन चौक ते येरवडा टपाल कार्यालयाच्या दरम्यान ब्रिटीशकालीन सोळा बंगले आजही इतिहासाची साक्ष देत उभे आहेत. या सर्व बंगल्यात ब्रिटीश अधिकारी राहत होते. त्यामुळे प्रशस्त बंगले, मोठ्या खोल्या, लाकडी जीने, बंगल्या भोवती उद्यान, कारंजे, प्रशस्त प्रवेशद्वार पाहण्यास मिळते. अशा या सोळा बंगल्यात राज्य सरकारची विविध कार्यालये आज थाटलेली दिसत असली तरी काही दिवसात हे बंगले कालबाह्य होणार आहेत. अशा बंगल्यांचा घेतलेला आढावा. पहिल्या क्रमांकाच्या बंगल्यात हवेली तालुक्याचे भूमि अभिलेख कार्यालय आहे. दोन व तीन क्रमांकांच्या बंगल्यात

सिंचन भवनचे कार्यालय आहे. या बंगल्याचे प्रवेशद्वार आकर्षक आहे. त्यामुळे सर्वांचे लक्ष वेधून घेते. विभागीय जिल्हा उत्पादन शुल्क विभागाने भारी पथक एक पुरातत्त्व विभागाचे कार्यालय बंगला क्रमांक चार मध्ये हॅंश. बंगला क्रमांक चार पाडून या ठिकाणी फौजदारी न्यायालय उभारण्यात येत आहे. पाच क्रमांकांच्या बंगल्यात जिल्हा भूमि अभिलेख व

जिल्हा हिवताप नियंत्रण कार्यालय आहे. याठिकाणी २५ लाख चौरस फुटाचे 'पीएमआरडी' मेट्रो मॉल उभारणार आहे. भूमि अभिलेख विभागाने बंगला क्रमांक एक व पाचचा चेहरा मोहरा बदलून टाकला आहे. येथे सर्व प्रकारचे जागेचे उत्तरे, सात बारा संगणकीकृत पद्धतीने जतन करून ठेवलेले आहेत. अभिलेख तक्रारळ मिळविते म्हणून आधुनिक पद्धतीने

कपाटांमध्ये सुरक्षित ठेवले आहेत. मात्र, त्यांना सुद्धा हा बंगला सोडावा लागणार आहे. त्यानंतर त्यांचे स्थलांतर सेंट्रल बिल्डिंग क्रमांक दोन मध्ये होणार आहे. पुणे शहर वाहतूक विभागाचे कार्यालय बंगला क्रमांक सहामध्ये आहे. याठिकाणी जमाबंदी आयुक्तांचे कार्यालय आहे. बंगला क्रमांक सात मध्ये सिंचन कार्यालय तर बंगला क्रमांक आठमध्ये विद्युत निरीक्षक व सांख्यिकी कार्यालय आहे. नऊ क्रमांकाचा बंगला येरवडा मध्यवर्ती कारागृहाच्या ताब्यात आहे. विक्रीकर भवनची इमारत बांधण्यासाठी बंगला क्रमांक दहा व तेरा तोडले आहेत. रोजगार व स्वयंरोजगार कार्यालय व नगरचरना कार्यालयासाठी बंगला क्रमांक अकरा देण्यात

आला आहे. तर बारामध्ये स्थानिक सिंचन भवनचे कार्यालय आहे. बंगला क्रमांक चौदामध्ये सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे भूमि अभिलेख कार्यालय हॅंश शिर्षोहश जमाबंदी आयुक्त लक्ष्मणशे हॅंश ररहश. गुंजन चौका समोर बंगला क्रमांक सोळामध्ये उपनियंत्रक वैद्यमानप शास्त्र विभागाचे कार्यालय थाटले आहे. रू र्हिडजरपळ शर्शिअॅलहळ जरअॅरश्रशा हेपरअॅर राहश. क्षीपळ सर्व लीपसशुे अशा लवकरच इतिहास जमा होणार आहेत.